

Beheerpakketten Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer

Water

2021

Inhoud

13	Botanisch waardevol grasland	3
19a.4.001	Kruidenrijke akkerranden op zand maximaal 4 meter breed.....	4
19a.4.002	Kruidenrijke akkerranden op zand maximaal 4 meter breed.....	5
39	Bodemverbetering grasland met ruige mest.....	6
39	Bodemverbetering bouwland met ruige mest of gewasresten.....	8

13 Botanisch waardevol grasland

Categorie Water

Beschrijving

Tot in de vijftiger jaren waren veel graslanden rijk aan (bloeiende) kruiden en grassen. Door intensivering in de landbouw zijn veel van deze graslanden verarmd qua soortenrijkdom. Veel karakteristieke soorten zijn verdwenen of teruggedrongen tot marginale delen van het grasland, zoals in de slootkanten. In veel provincies is in natuurbeheerplannen ruimte opgenomen om bestaande kruidenrijke graslanden te behouden of graslanden met een natuurpotentie, te helpen ontwikkelen.

Beheereisen

- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid. [7]
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit [lijst b](#) zijn in transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober (groeiseizoen). [19]
- Pakket c, d: Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd. [17]

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht.
- De beheereenheid heeft een minimale (rand)breedte van 3 meter en maximaal 9 meter breed.
- Randen liggen aan de buitenkant van het perceel.
- Het grasland mag niet worden geklepeld, gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
- Er mogen op de beheereenheid geen chemische bestrijdingsmiddelen worden gebruikt, m.u.v. pleksgewijze mechanische of chemische onkruidbestrijding bij haarden van akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en brandnetel.
- Maaien beheereenheid na 15 juni.
- Pakket d: Beweidings is van 1 januari tot 31 december niet toegestaan.

Pakketten en beheervergoeding per hectare

A13c	Botanisch waardevolle weiderand (€ 1.179,62 per ha/jaar)
A13d	Botanisch waardevolle hooilandrand (€ 1.498,33 per ha/jaar)

19a.4.001 Kruidenrijke akkerranden op zand maximaal 4 meter breed

(Categorie Water Drents Overijsselse Delta, Noorderzijlvest en Hunze en Aa's)

Beschrijving

Akkerranden langs waterlopen dienen als middel om drift bij chemische bestrijding in de akker naar de waterloop toe te verminderen. De natuurlijke vijanden die al dan niet ingezaaide kruiden aantrekken kunnen bovendien bijdragen aan een verminderde noodzaak voor chemische bestrijding.

Beheereisen

- Minimaal 90% van de beheereenheid bestaat van 1 juni tot 15 augustus uit één van de volgende gewassen of teelten: gras, granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (lucerne, rode klaver), braak of een combinatie van deze. [9]

Aanvullende beheervoorschriften

- Agrarisch Natuur Drenthe heeft een beheerplan opgesteld, waarin o.a. de gekozen akkerrandvariant en het bijbehorend beheer in relatie tot het doel worden onderbouwd. In het beheerplan wordt aangegeven en onderbouwd welke opbouw de rand heeft (aandeel kruiden, braak, graan e.d.), hoe vaak en wanneer de rand gemaaid wordt, en hoe vaak en wanneer de rand eventueel kan worden geploegd en heringezaaid.
- Als er een kruidenmengsel wordt ingezaaid, wordt in het beheerplan (zie vorig punt) bepaald welke zaaimengsels en welke zaaidichtheden gebruikt mogen worden.
- De beheereenheid is minimaal 3 en maximaal 4 meter breed of de beheereenheid is gerend.
- Er mogen op de beheereenheid geen chemische bestrijdingsmiddelen worden gebruikt, m.u.v. pleksgewijze mechanische of chemische onkruidbestrijding bij haarden van akkerdistel, ridderzuring, haagwinde, heermoes, kleefkruid, kweek, melganzevoet of japanse duizendknoop.
- Chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk conform het Protocol "[Gebruik herbiciden in pakketten open akkerland](#)", gepubliceerd op de website van AND.
- De beheereenheid mag niet worden beweid en/of bemest (oppervlakte mag wel worden meegenomen voor de gebruiksruijme mest)
- De beheereenheid is vrij van slootafval en wordt niet als wendakker gebruikt.
- Bij maaiwerkzaamheden wordt het maaisel binnen twee weken afgevoerd, tenzij in het beheerplan (zie eerste punt) gegronde redenen zijn aangevoerd om dit niet te doen.
- Het aangrenzende perceel van de beheereenheid bestaat uit bouwland.

Pakketten en beheervergoeding per hectare

19a.4.001 Kruidenrijke akkerranden op zand max 4 m breed (€ 1.711,50 per ha/jaar)

19a.4.002 Kruidenrijke akkerranden op zand maximaal 4 meter breed

(Categorie Water Vechtstromen)

Beschrijving

Akkerranden langs waterlopen dienen als middel om drift bij chemische bestrijding in de akker naar de waterloop toe te verminderen. De natuurlijke vijanden die al dan niet ingezaaide kruiden aantrekken kunnen bovendien bijdragen aan een verminderde noodzaak voor chemische bestrijding.

Beheereisen

- Minimaal 90% van de beheereenheid bestaat van 1 juni tot 15 augustus uit één van de volgende gewassen of teelten: gras, granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (lucerne, rode klaver), braak of een combinatie van deze. [9]

Aanvullende beheervoorschriften

- Agrarisch Natuur Drenthe heeft een beheerplan opgesteld, waarin o.a. de gekozen akkerrandvariant en het bijbehorend beheer in relatie tot het doel worden onderbouwd. In het beheerplan wordt aangegeven en onderbouwd welke opbouw de rand heeft (aandeel kruiden, braak, graan e.d.), hoe vaak en wanneer de rand gemaaid wordt, en hoe vaak en wanneer de rand eventueel kan worden geploegd en heringezaaid.
- Als er een kruidenmengsel wordt ingezaaid, wordt in het beheerplan (zie vorig punt) bepaald welke zaaimengsels en welke zaaidichtheden gebruikt mogen worden.
- De beheereenheid is minimaal 3 en maximaal 4 meter breed of de beheereenheid is gerend.
- Er mogen op de beheereenheid geen chemische bestrijdingsmiddelen worden gebruikt, m.u.v. pleksgewijze mechanische of chemische onkruidbestrijding bij haarden van akkerdistel, ridderzuring, haagwinde, heermoes, kleeftkruid, kweek, melganzevoet of japane duizendknoop.
- Chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk conform het Protocol "[Gebruik herbiciden in pakketten open akkerland](#)", gepubliceerd op de website van AND.
- De beheereenheid mag niet worden beweide en/of bemest (oppervlakte mag wel worden meegenomen voor de gebruikruimte mest)
- De beheereenheid is vrij van slootafval en wordt niet als wendakker gebruikt.
- Bij maaiwerkzaamheden wordt het maaisel binnen twee weken afgevoerd, tenzij in het beheerplan (zie eerste punt) gegronde redenen zijn aangevoerd om dit niet te doen.
- Het aangrenzende perceel van de beheereenheid bestaat uit bouwland.

Pakketten en beheervergoeding per hectare

19a.4.002 Kruidenrijke akkerranden op zand max 4 m breed (€ 1.809,30 per ha/jaar)

39 Bodemverbetering grasland met ruige mest

(lopend beheer blijft, wordt niet meer op contract afgesloten)

Beschrijving

Het doel van bodemverbetering in stroomgebieden van waterlopen binnen het leefgebied Categorie Water is het verbeteren van de bodemstructuur en daarmee de sponswerking van de bodem. Het dichten van ontwateringsmiddelen remt versnelde waterafvoer. Deze verbeterde sponswerking en het water vasthouden heeft het volgende positieve effect op de ecologische kwaliteit:

- Het verkleint piekafvoeren in beekdalen. Een meer geleidelijke en natuurlijke waterafvoer in beken is positief voor beekflora en -fauna.
- Het verhoogt de ecologische kwaliteit. Piekafvoer veroorzaakt erosie, wegspoelen van flora en fauna, verstoort het habitat van fauna en verdiept de beekbodem. Verdiepte beekbodems veroorzaken verdroging in het beekdal met als gevolg verminderde gewasopbrengst en verdroogde natuur.
- Een betere waterkwaliteit. Verminderde uitspoeling van meststoffen naar het grondwater en het oppervlaktewater.
- Door het stoppen van drainage, het dichten van greppels en sloten en de verbeterde sponswerking wordt water langer vasthouden wat zorg draagt voor een langere en geleidelijke waterafvoer. Het veroorzaakt een betere watervoerendheid in beken in droge perioden.
- De bodembiodiversiteit wordt gestimuleerd.
- Opbrengen van organische stof is positief voor de koolstofkringloop. CO₂ wordt vastgelegd. Het vergroot de klimaatbestendigheid.
- Een betere gewasgroei en grotere beschikbaarheid van water in droge perioden. Klimaatadaptief.

Beheereisen

- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op maximaal 10% van de beheereenheid. [7]
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit lijst b zijn in transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober (groei seizoen). [19]
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd. [17]
- Bemesting met ruige stalmest is verplicht; melding achteraf binnen 2 weken. [6]

Aanvullende beheervoorschriften

- Bemesting is niet toegestaan m.u.v. ruige mest
- Op de beheereenheid wordt in een kalenderjaar ten minste 10 en maximaal 20 ton ruige stalmest per hectare uitgereden.
- De ruige stalmest wordt in één keer tussen 1 februari en 1 september opgebracht.
- Van het uitrijden van de ruige stalmest wordt binnen twee weken na dat uitrijden melding gedaan aan de gebiedscoördinator van Agrarische Natuur Drenthe. De melding gaat vergezeld van een kaart met een topografische ondergrond waarop de beheereenheid is, dan wel beheereenheden zijn, aangegeven waarop de ruige stalmest is uitgereden.
- Maaien en beweiding is niet voor 15 juni toegestaan.

- Fysieke ingreep uit te voeren door grondgebruiker: Snelle ont- en afwatering van het perceel moet ongedaan gemaakt worden; dat betekent verwijderen of stoppen van aanwezige drainage en dichten van de mondingen van greppels en sloten.

Meldingen

- Pakket a: Melden van uitgevoerd beheer mbt tot uitrijden ruige stalmest binnen 14 kalenderdagen na uitrijden aan de gebiedscoördinator van AND.

Pakketten en beheervergoeding per hectare

- a) Bodemverbetering met Ruige mest € 1.460 per ha/jaar

39 Bodemverbetering bouwland met ruige mest of gewasresten

(lopend beheer blijft, wordt niet meer op contract afgesloten)

Beschrijving

Het doel van bodemverbetering in stroomgebieden van waterlopen binnen het leefgebied Categorie Water is het verbeteren van de bodemstructuur en daarmee de sponswerking van de bodem. Het dichten van ontwateringsmiddelen en aangepaste grondbewerking remt versnelde waterafvoer. Deze verbeterde sponswerking en het water vasthouden heeft het volgende positieve effect op de ecologische kwaliteit:

- Het verkleint piekafvoeren in beekdalen. Een meer geleidelijke en natuurlijke waterafvoer in beken is positief voor beekflora en -fauna. Run off van zand naar het water verminderd.
- Het verhoogt de ecologische kwaliteit. Piekafvoer veroorzaakt erosie, wegspoelen van flora en fauna, verstoort het habitat van fauna en verdiept de beekbodem. Verdiepte beekbodems veroorzaken verdroging in het beekdal met als gevolg verminderde gewasopbrengst en verdroogde natuur.
- Een betere waterkwaliteit. Verminderde uitspoeling van meststoffen naar het grondwater en het oppervlaktewater.
- Door de verbeterde sponswerking wordt water langer vasthouden wat zorg draagt voor een langere en geleidelijke waterafvoer en daarmee het versterken van de klimaatrobustheid. Het veroorzaakt een betere watervoerendheid in beken in droge perioden.
- De bodembiodiversiteit wordt gestimuleerd.
- Opbrengen van organische stof is positief voor de koolstofkringloop. CO₂ wordt vastgelegd. Het vergroot de klimaatbestendigheid.
- Een betere gewasgroei en grotere beschikbaarheid van water in droge perioden. Klimaatadaptief.

Beheereisen

- Pakket b: Bemesting met ruige stalmest is verplicht. [6]
- Pakket c: Gewasresten (zoals bijvoorbeeld maaisel, stro), al dan niet opgebracht, zijn ondergewerkt binnen 2 weken na aanbrengen. [30]

Aanvullende beheervoorschriften

- De gewasresten worden in één keer tussen 1 februari en 1 september opgebracht.
- De ruige stalmest wordt in één keer tussen 1 februari en 1 september opgebracht.
- Op de beheereenheid wordt in een kalenderjaar ten minste 10 en maximaal 20 ton ruige mest na aanbrengen ondergewerkt.
- Minimaal 5 dagen voor het onderwerken wordt melding gedaan aan de gebiedscoördinator van Agrarische Natuur Drenthe. De melding gaat vergezeld van een kaart met een topografische ondergrond waarop de beheereenheid is, dan wel beheereenheden zijn, aangegeven waarop de gewasresten zijn uitgereden.
- Fysieke ingreep uit te voeren door grondgebruiker: Snelle ont- en afwatering van het perceel moet ongedaan gemaakt worden; dat betekent verwijderen of stoppen van aanwezige drainage en dichten van de mondingen van greppels en sloten.

- Inzaaien en grondbewerking dient tenminste in een strook van 30 meter breed langs de waterloop parallel uitgevoerd te worden (tegen gaan van run off).
- Uitsluitend een niet kerende grondbewerking is toegestaan.

Meldingen

- Pakket b: Melden van uitgevoerd beheer mbt tot uitrijden ruige stalmest binnen 14 kalenderdagen na uitrijden aan de gebiedscoördinator van AND.
- Pakket c: Melden van uitgevoerd beheer mbt onderwerken gewasresten, incl stro & groenbemesters binnen 14 kalenderdagen na onderwerken aan de gebiedscoördinator van AND.

Pakketten en beheervergoeding per hectare

- b) Bodemverbetering met Ruige mest € 484,50 per ha/jaar
- c) Bodemverbetering met Overige gewasresten (maaisel, bokashi, stro, groenbemesters) € 371,44 per ha/jaar